

**Петрук Н.**  
*студент III курсу юридичного факультету  
Тернопільського національного економічного університету  
Науковий керівник: к.ю.н. доцент кафедри  
цивільного права і процесу ТНЕУ Труфанова Ю.В.*

## **УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ШЛЮБНОГО ДОГОВОРУ**

**Актуальність теми.** Від періоду встановлення незалежності українське суспільство зазнало необоротних змін. Після переходу України до ринкової економіки, почали з'являтися позитивні результати, а саме: змінилося соціальне становище суспільства, встановилася приватна власність і разом з тим змінилося ставлення населення до шлюбних відносин. Суспільство зрозуміло що протягом перебування у шлюбі можливі непередбачувані випадки, які можуть негативно вплинути на фінансове становище одного із подружжя на користь іншого.

Реформування законодавства у ті часи не пройшла стороною сімейних правовідносин. Одним із основних принципів регулювання сімейних відносин стає розширення диспозитивного методу регулювання сімейних стосунків.

Еволюційним кроком в цих реформах стає введення в законодавства поняття шлюбного договору. Протягом наступних років незалежності України поняття «шлюбного договору» все більше входило в законодавчу сферу.

За даними соціологічного опитування лише 77% респондентів віком від 18 до 40 років знають про існування шлюбного договору(контракту). Тому практичне використання шлюбного договору має неефективні наслідки, оскільки це пояснюється необізнаністю населення щодо можливостей шлюбного контракту. Дивлячись на такі обставини актуальність шлюбного договору для українського населення є досить висока, бо шлюбний договір дає насамперед великі можливості у подальших відносинах подружжя.

**Мета.** Дослідити поняття «шлюбного договору(контракту)» та його особливості.

У сучасному суспільстві існує велика кількість протиріч між людьми, при укладанні чи розірванні шлюбу деяких розбіжностей не уникнути, тому щоб врегулювати відносини у сфері шлюбних відносинах законодавець вводить у законодавство поняття «шлюбного договору». Шлюбний договір – це угода між особами, які планують одружитися подали заяву про реєстрацію шлюбу до органів реєстрації цивільних станів або осіб, які перебувають уже в законному шлюбі. Договір може укладатися як до реєстрації шлюбу так і після за бажанням подружжя. У змісті договору зазначаються майнові відносини подружжя, визначаються їхні майнові права та обов'язки. Такий договір укладається лише в письмовій формі і обов'язково посвідчується нотаріусом [1, с. 75].

Регулювання відносин, що складаються у сфері шлюбного договору регулюються насамперед Сімейним кодексом України главою 10 (ст.ст.92-30), Цивільним кодексом України та Законом України «Про міжнародне приватне право» [2, с. 65].

Шлюбний договір не може регулювати особисті відносини подружжя, а також особисті відносини між ними та дітьми. Доцільно звернути увагу на те, що зміст договору не може зменшувати обсягу прав дитини. Основною

особливістю шлюбного контракту є, те що він може змінювати загалі правила про майнові права та обов'язки, які закріплені в Сімейному кодексі [5].

Хоча шлюбний договір може регулювати відносини, що складаються протягом всього шлюбного періоду, але на практиці зазвичай застосовується на випадок розірвання шлюбних відносин.

Враховуючи вищесказана доцільно окреслити такі ознаки шлюбного договору:

- специфічний суб'єктний склад (подружжя чи особи, які мають намір одружитися);

- це є правочин, оскільки спрямований на зміну сімейних правовідносин;

- регулює лише майнові відносини;

- має спеціальні вимоги до укладання, а саме письмова форма та нотаріальне посвідчення [3, с. 93-94].

Також необхідно зазначити, що укладання шлюбного договору – це не обов'язок, а право осіб, які хочуть змінити сімейні відносини. Так, за період існування шлюбного договору в Україні він не набув такої популярності як в США чи в Європі, проте тенденція до укладання шлюбного договору повільно зростає [4].



Графік №1

До причин, через які кількість шлюбних договорів зростає досить повільно можна віднести:

- низька обізнаність населення про можливості шлюбного контракту;

- низька правова освіченість громадян, що пояснюється тим, що більшість населення вважає, що шлюбний контракт не застосовується на практиці;

- вартість послуг щодо складання та завіреності шлюбного контракту нотаріусом;

- особливий менталітет українців [6].

У висновку можна підвести підсумок, що шлюбний договір – це угода між подружжям чи осіб, які подали заяву про реєстрацію шлюбу про подальший розвиток шлюбних відносин та у випадку розірвання шлюбу. Після встановлення незалежності України поняття «шлюбного договору» повільно входило у законодавство України і на нинішньому етапі розвитку України, питання щодо регулювання шлюбного договору досить регламентовано, але залишається у процесі реформування до європейських стандартів. Необхідно зазначити, що в Україні кількість шлюбних договорів є досить низька порівняно

із країнами США чи Європи, проте відбуваються позитивні зміни у сфері укладання шлюбного договору, оскільки населення починає розуміти, що шлюбний договір це не прояв недовіри, а гарантія на майбутнє.

#### **Список використаних джерел**

1. Сімейний кодекс України: від 10.01.2002 р. *ВВР України*. 2002. №21-22. С.135.
2. Г.П. Циверенко. О.О.Трикоз. Шлюбний договір: Українська сучасність. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля*. 2013. №1(4). С. 63-67.
3. Дорошенко Л.М, Бистра А.О. Деякі аспекти укладання шлюбного договору. *Форум права*. 2014. №4. С. 93-97.
4. Статистика укладання шлюбних договорів. *Урядовий кур'єр*. 2018. №12. С. 42-43.
5. Шлюбний договір. URL: <http://old.minjust.gov.ua/4500>.
6. Шлюбний контракт в Україні: плюси, мінуси і ціни. URL: <https://konkurent.in.ua/publication/36748/shlubniy-kontrakt-v-ukraini-plusi-minusi-i-tsini>.

**Сидор Ю.**

*студент I курсу магістратури юридичного факультету  
Тернопільського національного економічного університету  
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри  
цивільного права і процесу ТНЕУ Коруц У.З.*

## **ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ**

Законодавча неврегульованість та відсутність довготривалого досвіду еволюції вітчизняного корпоративного сектору породжує значну кількість проблем корпоративного управління холдингових компаній.

На відміну від розвинутих моделей корпоративного управління, в Україні законодавчо не закріплена провідна роль у корпоративному управлінні спостережної ради. Головним у корпоративному управлінні акціонерного товариства на практиці є правління, а не спостережна рада, що створює основу для зловживання з боку правління своїми повноваженнями. У зв'язку з цим українським корпораціям доцільно посилити роль спостережної ради.

Концептуальні проблеми проявляються у відсутності чітко сформульованої стратегії держави по відношенню до процесу розвитку корпоративного сектора, реальної державної підтримки суб'єктів діяльності, чітко визначених єдиних і прозорих «правил гри» для всіх учасників корпоративних відносин. Не дивлячись на те, що в Україні склалась достатньо розвинена нормативно-правова база, що регламентує питання формування та функціонування корпоративного сектора, разом з тим вона досить суперечлива та недосконала [3, с. 233].

Проблеми загальноекономічного характеру безпосередньо пов'язані з виробничою, інвестиційною і фінансовою кризою в країні, до них слід віднести недосконалість і нестабільність податкової системи; неефективну систему тарифного регулювання і митниці; відсутність захисту вітчизняних виробників, загрозу монополізації ринку внаслідок існування обмеженого числа олігархних